

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/19/2016
Identifikačné číslo spisu:	5110011006
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5110011006.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému C. Z. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods.1, ods. 2 písm. a), b), d), e) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c) Tr. zák. a § 140 písm. c) Tr. zák. na verejnom zasadnutí konanom 27. marca 2018 v Bratislave o dovolaní obvineného C. Z. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. augusta 2012, sp. zn. 1To/68/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie obvineného C. Z. sa zamieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) z 28. júna 2012, sp. zn. 36T/29/2010, bol obvinený C. Z. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods.1, ods. 2 písm. a), b), d), e) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c) Tr. zák. a § 140 písm. c) Tr. zák., ktorý spáchal tak, že v nočných hodinách z 28. na 29. novembra 2009 v rodinnom dome č. XXX vo L., okres Ž., v úmysle usmrtiť, nezisteným tupým predmetom a nožom z dôvodu získania majetkového prospechu silnou intenzitou a prudkosťou fyzicky napadol majiteľku K. Č., nar. XXXX, mnohonásobnými údermi do hlavy a tváre, čím jej spôsobil vpáčené zlomeniny kostí tváre a spodiny lebečnej, prekrvácanie mäkkých pokrývok lebečných a pleny mozgu a hlboko prenikajúce bodné rany tváre, krku a 11 bodných rán hrudníka, spôsobiac prebodnutie s poranením srdca a pľúc a hrudnej srdcovnice s následným zakrvácaním do pohrudničných dutín a osrdcovníka, pričom na následky poúrazového šoku bezprostredne po čine zomrela, následne telo poškodenej premiestnil do osobného motorového vozidla zn. VW GOLF, čiernej farby, ev. č. A. XXXH., ktoré ponoril do vodného kanála rieky Váh v katastri obce V.; po príchode jej dcéry domov z práce 29. novembra 2009 v čase okolo 02:45 hod. v rodinnom dome č. XXX v obci L., v úmysle usmrtiť a v úmysle zakryť trestný čin vraždy K. Č., K. V.Č., nar. XXXX, rukami silnou intenzitou stláčal krk, hrdúsením jej spôsobil prekrvácanie svalstva krku, hrtana a hornej časti pažeráka, zlomeninu jazyčky na pravej strane krku, prekrvácanie jazyka a v stave bezvedomia ju naložil do zadnej časti osobného motorového vozidla zn. Ford Mondeo, čiernej farby, ev. č. XTX XX XXZ., ktoré ponoril na rovnakom mieste vodného kanála, poškodená zomrela na následky opuchu mozgu a pľúc v dôsledku udusení utopením, na čo obom odcudzil kabelky s nezisteným

obsahom a zakryl stopy činu.

Za to mu bol podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 47 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody na doživotie, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Zároveň mu bola podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložená povinnosť nahradiť poškodenému R. V. škodu vo výške 19.474,72 eura a poškodenému R. Š., st. škodu vo výške 12.721,68 eura s tým, že poškodený R. V. bol podľa § 288 ods. 2 Tr. por. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Rozsudok okresného súdu napadol obvinený C. Z. odvolaním, na ktorého podklade Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 28. augusta 2012, sp. zn. 1To/68/2012, podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade škody v časti týkajúcej sa poškodeného R. Š., st. a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že obvinenému uložil podľa § 287 ods. 1 Tr. por. povinnosť nahradiť menovanému škodu vo výške 12.719,68 eura.

Proti rozsudku krajského súdu, ktorý bol obvinenému C. Z. doručený 10. októbra 2012 a jeho obhajcovi 9. októbra 2012, podal 28. septembra 2015 dovolanie najprv priamo obvinený. V jeho odôvodnení bez toho, aby v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. označil konkrétny dôvod dovolania podľa § 371, ktorý uplatňuje, uviedol, že senát súdu prvého stupňa vyniesol rozsudkom 36T/29/2010 dňa 28. júna 2012 svojimi výrokmi jeho osobe vinu, trest a náhradu škody. Zákon pripúšťal proti rozsudku odvolanie, ktorého sa nevzdali, a ako oprávnené osoby s jeho obhajcom podali proti všetkým výrokom v zákonnej lehote odvolanie, ktoré nevzali späť. Senát odvolacieho súdu vyniesol rozsudok 1To/68/2012 dňa 28. augusta 2012, ktorým zrušil výrok prvostupňového súdu o náhrade škody a sám o ňom rozhodol. Odvolanie proti výrokom o vine a treste nezamietol a napriek tomu predseda senátu nariadil výkon trestu, v ktorom je do dnešného dňa. Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na znenie čl. 2 ods. 2 a čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 183 ods. 1 a § 319 Tr. por. dovolateľ tvrdí, že pokiaľ senát odvolacieho súdu dospel k záveru, že ich odvolanie proti výrokom o vine a treste považoval za nedôvodné, tak bolo jeho zákonnou a ústavnou povinnosťou ich zamietnuť výrokom, čo sa nestalo, hoci v odôvodnení taký názor vyjadruje. Podľa dovolateľa predseda senátu nemohol nariadiť výkon trestu jeho osobe, lebo rozsudok nie je právoplatný a vykonateľný, v dôsledku čoho nebolo pozbavenie jeho slobody zákonné a súladné s Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom. Pritom tvrdí, že odôvodnenie rozsudku je irelevantné, lebo výrok je najdôležitejšou časťou súdneho rozhodnutia, jadrom, ktorým sa určujú konkrétne práva a povinnosti. V tejto súvislosti poukazuje najmä na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. marca 2007, sp. zn. II. ÚS 315/06, ktorý je podľa dovolateľa záväzný aj na jeho vec, lebo sa jedná o úplne rovnakú právnu otázku, nakoľko Trestný poriadok upravuje podmienky právoplatnosti rozsudku a uznesenia absolútne totožne. Dožaduje sa preto rozhodnutia, ktoré je výsledkom súladu s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, lebo Slovenská republika je právnym štátom, ktorého súčasťou je predvídateľnosť práva a z toho vyplývajúca povinnosť pre súdy rozhodovať v rovnakých alebo podobných právnych otázkach totožne. Napokon odvolávajúc sa na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (Beian proti Rumunsku, Baranowski proti Poľsku, Sovtransavto Holding proti Ukrajine a Delcourt proti Belgicku) tvrdí, že pozbavenie jeho slobody nie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a podľa dovolateľa nastáva povinnosť pre Najvyšší súd Slovenskej republiky bezodkladne nariadiť jeho prepustenie na slobodu. Preto obvinený konštatuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 369 ods. 3 Tr. por. v spojení s čl. 5 ods. 4 Dohovoru a navrhuje dovolaniu vyhovieť, napadnutý rozsudok zrušiť spolu s rozhodnutiami naň nadväzujúcimi a nariadiť jeho prepustenie na slobodu (túto argumentáciu zopakoval obvinený aj v bode II doplnenia dôvodov jeho dovolania z 20. septembra 2015, pozn.).

Následne, 9. októbra 2015 obvinený C. Z. takto podané dovolanie doplnil jednak prostredníctvom obhajcu, ktorého si na tento účel zvolil a ktorý označil ako dôvody dovolania dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. b), c), e), g), i) Tr. por., a tiež priamo podaniami spísanými 20. septembra a 7. októbra 2015 (ďalej len „obvineným doplnené dôvody dovolania,“) danými na poštovú prepravu 9. októbra 2015,

s ktorými sa jeho obhajca po podrobnom oboznámení stotožnil. Jednotlivé námietky, ktoré obvinený v rámci týchto dovolacích dôvodov uplatnil, sú vzhľadom na ich rozsah konkretizované nižšie.

Napokon dôvody podaného dovolania v časti týkajúcej sa dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. doplnil obvinený prostredníctvom obhajcu podaním z 29. februára 2016, ktoré bolo okresnému súdu zaslané 1. marca 2016. V tomto podaní uvádza, že podľa správy okresného súdu z 20. januára 2016, sp. zn. 1Spr/291/2015, bol Peter Lingesh zvolený za prísediaceho okresného súdu na volebné obdobie 2008 až 2012 obecným zastupiteľstvom Hôrky, pričom o tejto skutočnosti „... uznesenie o zasadnutí obecného zastupiteľstva nebolo prijaté.“. Zároveň poukazuje na to, že z rozhodnutia obce Hôrky z 29. januára 2016, sp. zn. 4/2016 vyplýva, že „Obec Hôrky nemá požadované informácie k dispozícii. Po preskúmaní predmetu požadovanej informácie bolo zistené, že obec Hôrky neeviduje zápisnicu obecného zastupiteľstva z roku 2008, na ktorej bolo prijaté uznesenie o zvolení pána Petra Lingesa za prísediaceho Okresného súdu Žilina.“. V nadväznosti na to obvinený uvádza, že podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení o voľbách prísediacich súdov rozhoduje obecné zastupiteľstvo uznesením. Podľa rokovacieho poriadku obce Hôrky návrhy uznesenia predkladá návrhová komisia a ak obecné zastupiteľstvo takýto návrh schváli, uznesenie podpisuje starosta a zverejní ho. Zo správy okresného súdu a rozhodnutia obce Hôrky však podľa obvineného vyplýva, že uznesenie obecného zastupiteľstva o zvolení Petra Lingesa za prísediaceho nebolo prijaté a Peter Lingesh nebol v súlade so zákonom za prísediaceho zvolený. Podľa dovolateľa preto nemohol byť členom senátu rozhodujúceho v jeho veci, v dôsledku čoho rozhodol súd v nezákonnom zložení. V prílohe tohto doplnenia predložil obvinený oznámenie okresného súdu a rozhodnutie Obecného úradu Hôrka.

V podstate z týchto dôvodov, ktoré obvinený zrekapituloval v podaní z 18. marca 2018, v ktorého prílohe zároveň predložil dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, dovolateľ prostredníctvom obhajcu navrhol, aby dovolací súd spisový materiál, na vec sa vzťahujúci spis a podané dovolanie preskúmal, na jeho prejednanie určil termín verejného zasadnutia a zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline a vyslovil rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa dovolanie opiera.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že zásada, že vo veci v štádiu konania pred súdom nesmie konať sudca, ktorý konal v prípravnom konaní, je obhajcom síce deklarovaná, ale reálne neexistuje. Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. tak v posudzovanej veci nie je podľa prokurátora daný.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. prokurátor zdôraznil, že odsúdenie obvineného sa opiera o kontradiktórny proces v konaní pred súdom, nie o dokazovanie v prípravnom konaní. Zároveň vyslovil názor, že právo na obhajobu nezahŕňa obvineným želaný postup súdu a vykonanie všetkých dôkazov podľa jeho predstáv.

K dôvodu dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. uviedol, že obhajca prezentuje značne skreslený a účelový prístup k posudzovaniu zaujatosti úradných osôb, pričom ním vytvorená a prezentovaná teória by v konečnom dôsledku znamenala, že každý prokurátor, ktorý vo veci podal obžalobu by trpel „symptómami“ zaujatosti, lebo chce potrestať obvineného. Zároveň vyslovil názor, že o všetkých námietkach zaujatosti, ktoré boli spôsobilé, aby o nich bolo rozhodované, bolo zákonným spôsobom rozhodnuté.

V časti týkajúcej sa dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. žiada obvinený, podľa prokurátora, o revíziu skutkových zistení súdov a hodnotí dôkazy inak ako vo veci konajúce súdy. Tento nedostatok by však bol revidovateľný len prostredníctvom dovolania ministra spravodlivosti.

Napokon vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. uviedol, že sčasti ide o revíziu skutkových zistení a hodnotenie vykonaných dôkazov inou optikou a sčasti o uvádzanie námietok, ktoré nie sú podraditeľné pod žiadny dovolací dôvod a podľa prokurátora nemajú nič dočinenia s nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku, resp. nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia. Navrhol preto dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], s nižšie uvedenom výnimkou v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a v ktorom z veľkej časti namietal aj v dovolaní uplatnené okolnosti (§ 371 ods. 4 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Nezistiac dôvody pre odmietnutie dovolania ako celku podľa § 382 Tr. por. najvyšší súd viazaný jeho dôvodmi (§ 385 ods. 1 Tr. por.) preskúmal následne na verejnom zasadnutí zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým bolo podané dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu (§ 384 Tr. por.), a dospel k záveru, že obvineným uplatnené dôvody dovolania nie sú v posudzovanej veci preukázané (§ 392 Tr. por.), pričom na väčšinu vecne uplatnených námietok vyčerpávajúcim spôsobom reagovali už súdy oboch stupňov.

Najprv považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že predmetná vec bola po jej predložení dovolaciemu súdu pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky senátu 2T. Na náhodnosť tohto výberu pritom nemala žiadny vplyv skutočnosť, že podľa rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2016 nebol obsadený senát 1T, ako namietal dovolateľ v podaní z 8. augusta 2017 označenom „NÁMIETKA ZAUJATOSTI“, pretože jeho vec bola pridelená jednému z piatich ďalších senátov trestnoprávneho kolégia [§ 51 ods. 2 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“)]. Zároveň, keďže počnúc 1. aprílom 2016 boli do senátu 2T zaradení štyria sudcovia: JUDr. Peter Krajčovič - riadiaci predseda senátu, JUDr. Libor Duľa, JUDr. Peter Paluda a JUDr. František Mozner, riadiaci predseda tohto senátu v súlade s rozvrhom práce určil, že túto vec prejedná a rozhodne tento senát v zložení: JUDr. Peter Krajčovič, JUDr. Peter Paluda a JUDr. František Mozner, o čom bol dovolateľ na jeho žiadosť informovaný listom z 12. apríla 2016. Vzhľadom na to, že JUDr. Peter Krajčovič sa k 1. januáru 2017 vzdal funkcie sudcu, aj so zreteľom na aktuálnu rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo vzťahu k otázke zákonného sudcu (pozri napr. nález ústavného súdu z 31. augusta 2017, sp. zn. I. ÚS 249/2017), nahradil ho JUDr. Libor Duľa, ktorý bol pôvodne (v čase nápadu veci) štvrtým členom senátu 2T.

Pokiaľ ide o jednotlivé dovolateľom vecne uplatnené námietky, treba v prvom rade poukázať na to, že podľa § 370 ods. 1 veta druhá Tr. por. ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr. Zároveň podľa § 374 ods. 1 Tr. por. musí byť dovolanie už pri jeho podaní odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Z citovaných ustanovení Trestného poriadku teda vyplýva, že obvinený musí chyby, ktoré napadnutému rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré mu predchádzalo, v podanom dovolaní vecne vymedziť najneskôr v lehote troch rokov od doručenia rozhodnutia.

V tomto kontexte je podstatným zistenie dovolacieho súdu, že námietku, podstatu ktorej spočíva v tvrdení dovolateľa, že Peter Lingoš nebol príslušným obecným zastupiteľstvom riadne zvolený za prísediaceho, v čom vidí dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por., uplatnil - vecne špecifikoval obvinený prvýkrát prostredníctvom obhajcu až 1. marca 2016, teda po lehote na podanie dovolania, ktorá uplynula 10. októbra 2015. Dovolací súd tak nemohol na túto námietku prihliadať. Napriek tomu však považuje za potrebné uviesť, že funkcia prísediaceho vzniká ex lege momentom zvolenia navrhnutého kandidáta obecným zastupiteľstvom [§ 140 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a

prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch a prísediach“)]. Výplýva to i z ustanovenia § 142 ods. 1 veta druhá zákona o sudcoch a prísediach, podľa ktorého odmietnutie zloženia sľubu alebo zloženie sľubu s výhradou má za následok stratu funkcie. Stratiť pritom možno len funkciu, ktorá vznikla, a preto zložením sľubu sa prísediaci iba ujíma už existujúcej funkcie (§ 141 ods. 2 zákona o sudcoch a prísediach). Z pohľadu konštitutívneho účinku voľby je potom podľa najvyššieho súdu irelevantné, či príslušné obecné zastupiteľstvo o nej vyhotovilo osobitné uznesenie, prípadne vydalo osvedčenie o zvolení podľa § 140 ods. 2 zákona o sudcoch a prísediach, keďže tieto majú iba deklaratórny charakter. So zreteľom na uvedené poukazuje dovolací súd na to, že podľa predloženého spisového materiálu (najmä čestných prehlásení jednotlivých poslancov obecného zastupiteľstva obce Hôrky) bol Peter Lingeš zvolený za prísediaceho Okresného súdu v Žiline na 29. zasadnutí obecného zastupiteľstva obce Hôrky konanom 4. decembra 2018, v rámci bodu programu „Rôzne“, a tejto funkcie sa ujal zložením sľubu 27. januára 2009.

Ďalej je potrebné k veci ešte vo všeobecnej rovine uviesť, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. Konštrukcia a štruktúra jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Tr. por. stanovuje, že dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, je určené iba na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Pritom nestačí, ak dovolateľ označí niektorý z uvedených dovolacích dôvodov, ale ním namietané konkrétne chyby musia niektorému z týchto dôvodov skutočne zodpovedať. Zároveň platí, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., sa týka vecného vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 120/2012)].

Vychádzajúc z uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že žiadnemu z obvineným použiteľných dôvodov dovolania nezodpovedá námietka dovolateľa, založená na jeho tvrdení, že pokiaľ krajský súd napadnutým rozsudkom výslovne nezamietol jeho odvolanie v častiach smerujúcich proti výrokom o vine a treste rozsudku okresného súdu, o jeho odvolaní nerozhodol. Odhliadnuc od toho, že akceptovanie obvineným vysloveného názoru by znamenalo, že napadnutý rozsudok nie je právoplatný a teda dovolanie proti nemu nie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), poukazuje najvyšší súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou na to, že vzhľadom na povahu odvolania, ktoré je z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu, pokiaľ ide o toho istého odvolateľa nedeliteľné, neprichádza do úvahy čiastočné zamietnutie odvolania. Postup podľa § 319 Tr. por. prichádza do úvahy iba vtedy, ak je odvolanie nedôvodné v celom rozsahu. V prípade, že vo veci rozhodne odvolací súd sám rozsudkom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. nastáva právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku podľa eventuality uvedenej v § 183 ods. 1 písm. a) Tr. por. s prihliadnutím na ustanovenie § 306 ods. 1 Tr. por. a contrario. Preto ak obvinený podá odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku, ktoré sa ho týkajú (ako tomu bolo aj v posudzovanej veci), a odvolací súd pri plnení revíziej povinnosti vymedzenej v § 317 ods. 1 Tr. por. zistí, že v napadnutom rozsudku je chybný len výrok o náhrade škody, ide o oddeliteľnú časť rozsudku v zmysle § 321 ods. 3 Tr. por., ktorú musí zrušiť a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. nahradiť novým výrokom o náhrade škody. V takom prípade nerozhoduje žiadnym ďalším výrokom o správnosti nedotknutých výrokov prvostupňového rozsudku, a preto v tomto rozsahu ani odvolanie obvineného nezamietla (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 54/2009). Rozhodnutie ústavného súdu, na ktoré obvinený poukazuje pritom dopadá na skutkovo i právne odlišnú situáciu už len z toho dôvodu, že predmetom ústavného prieskumu bolo rozhodnutie o sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o dvoch samostatných otázkach, o ktorých sa rozhodlo jedným uznesením, a síce o predĺžení lehoty trvania väzby a o žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu (§ 192 ods. 2 Tr. por.).

Rovnako mimo akýkoľvek obvineným uplatniteľný dôvod dovolania (bez ohľadu na ich označenie dovolateľom) stoja jeho námietky:

- že stav, keď on, kto je odsúdený na najvyšší trest, nemôže v dovolaní účinne namietať skutkové vady a minister spravodlivosti ich účinne namietať môže, je podľa neho hrubým porušením jeho práva chráneného čl. 14 Dohovoru, lebo sa jedná o diskrimináciu, ktorú nemožno nijako rozumne a legitímne odôvodniť. Namieta preto porušenie jeho práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru, teda práva na spravodlivé súdne konanie a rozhodnutie, práva na účinný opravný prostriedok a práva nebyť diskriminovaný, ktoré sú v trestnom procese chápané ako právo na obhajobu, lebo ich možno uplatniť iba prostredníctvom námietok a tie nemôže vo vzťahu ku skutkovým vadám účinne uplatniť (bod I obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že jeho právo na rovnosť zbrani pred súdom bolo porušené tým, že mu bolo znemožnené uplatniť účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru proti prijatiu obžaloby, pričom prokurátor mohol jej odmietnutie účinne napadnúť (bod XV obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že bola ako oneskorene podaná zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu o odmietnutí veci týkajúcej sa trestného stíhania policajta vykonávajúceho domovú prehliadku 7. decembra 2009, pričom tvrdí, že uznesenie malo byť doručené jeho obhajcovi a väznica úmyselne opečiatkovala jeho poštu o deň neskôr, než ju podal (bod XVII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.), keďže táto námietka nijak nesúvisí s napadnutým rozsudkom ani konaním mu predchádzajúcim. Uvedené platí aj pre námietku, že mu neboli poskytnuté dôkazy, ktoré žiadal po vynesení rozsudku odvolacieho súdu, ako všetky zberné hárky týkajúce sa tejto veci, pátracie zväzky po nebohých osobách, rovnopis vyšetrovacieho spisu a prokurátorský spis (bod XXIII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že mu nebolo umožnené obhajovať sa pred verejnosťou spôsobom rovnocenným akým ho orgány činné v trestnom konaní likvidovali, keď jeho obhajcu neupovedomili o mieste a čase tlačovej besedy, na ktorej funkcionári KR PZ Žilina informovali verejnosť spôsobom, ktorým vnucovali verejnosti presvedčenie o jeho vine, čím ovplyvňovali sudcov rozhodujúcich vo veci, pričom v rámci svojej argumentácie považuje dovolateľ tlačovú besedu za vyšetrovací úkon (bod VI obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

Naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. vidí obvinený predovšetkým v tom, že ako náhradná sudkyňa sa zúčastňovala hlavného pojednávania JUDr. Marcela Malatká, ktorá rozhodovala ako sudkyňa pre prípravné konanie o jeho väzbe v tejto veci, čo je podľa neho v rozpore so zásadou, že vo veci samej nemôže konať sudca, ktorý vo veci konal v prípravnom konaní. Osobitne pritom poukázal na to, že predsedníčka senátu sa s menovanou sudkyňou v priebehu hlavného pojednávania aktívne radila a táto bola prítomná aj pri záverečnej porade senátu. Podľa názoru dovolateľa tak súd rozhodol v nezákonnom zložení. V tejto súvislosti tiež namieta, že náhradná sudkyňa JUDr. Marcela Malatká nastúpila za predsedníčku senátu vo veci rozhodovania o jeho žiadosti o zmene dôvodov väzby. Napriek pravidlám určeným Trestným poriadkom (§ 246 ods. 2 veta tretia) sa však predsedníčka senátu opäť aktívne zapojila a zúčastnila sa nielen rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby ale aj hlavného pojednávania, na ktorom vyniesla 28. júna 2012 rozsudok. V dôsledku toho došlo podľa obvineného k porušeniu jeho práva podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, keďže rozhodoval nezákonný sudca, čím je podľa neho daný aj dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. (bod XXXIX obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

K tomu najvyšší súd uvádza, že sudca pre prípravné konanie nie je, na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 1. novembra 2003 [§ 30 ods. 2 Tr. por. (zák. č. 141/1961 Zb.)], automaticky vylúčený z rozhodovania vo veci samej (§ 31 ods. 2 Tr. por.). Navyše náhradná sudkyňa nenastúpila v posudzovanej veci namiesto konajúcej predsedníčky senátu, ako tvrdí dovolateľ, zastúpila ju iba pri rozhodovaní o väzbe a to nie ako náhradná sudkyňa, ale ako zastupujúca sudkyňa podľa rozvrhu práce. Rovnako sa náhradná sudkyňa nezúčastnila ani na hlasovaní o prvostupňovom rozsudku. Treba pritom zdôrazniť, že Trestný poriadok umožňuje náhradnému sudcovi byť so súhlasom predsedu senátu prítomný na porade a hlasovaní o rozsudku a to bez možnosti hlasovania (§ 170 ods. 1 Tr. por.). Napokon pokiaľ obvinený v prvostupňovom konaní prostredníctvom obhajcu namieta, že sa predsedníčka senátu radila s náhradnou sudkyňou, z obsahu predloženého spisu vyplýva, že šlo iba o

určenie termínu odročeného pojednávania.

Vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že právo na obhajobu je v zmysle tohto dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu v rozsahu § 34 ods. 4 Tr. por. Pritom za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Ak by totiž záver súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. R7/2011). Súčasne platí, že nie každé porušenie zákonných ustanovení upravujúcich právo obvineného na obhajobu napĺňa tento dovolací dôvod, keďže k porušeniu tohto práva musí dôjsť zásadným spôsobom a toto porušenie sa musí zároveň týkať pre rozhodnutie podstatného dôkazu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 6/2010). Dovolanie totiž nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť ku zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by v takom prípade v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 52/2013).

V kontexte týchto všeobecných východísk treba vo vzťahu k preskúmvanej veci uviesť, že z odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu a jemu predchádzajúceho rozsudku okresného súdu vyplýva, že pre záver o vine obvineného a o uloženom treste boli pre súdy oboch stupňov rozhodujúce výsledky znaleckého skúmania z odvetvia molekulárnej biológie a analýzy DNA, z odboru daktyloskopie, odvetvia súdneho lekárstva, odvetvia psychiatrie, odboru psychológie, odvetvia traumatológie a chirurgie, výpovede svedkov Y. V., K. Q., Y. F., Y. L.Š., Y. V., Y. V.Č., C. G., Y. Z.Á., R. Š., ml., U. V., ktorí boli s výnimkou poslednej menovanej vypočutí na hlavnom pojednávaní pri plnom zachovaní všetkých práv obvineného na obhajobu, a výsledky obhliadky miesta činu.

So zreteľom na uvedené, charakter zásadného porušenia práva na obhajobu, ktoré by sa zároveň dotýkalo pre rozhodnutie podstatných dôkazov, nemajú námietky dovolateľa:

- že vyšetrovateľ už v prípravnom konaní úmyselne vykonával vyšetrovacie úkony tak, aby znemožnil jeho obhajcovi účasť na nich. Ako príklad uviedol, že 7. decembra 2009 vykonával vyšetrovateľ od 15:40 hod. výsluch jeho otca v Žiline, ktorého sa zúčastnil jeho obhajca. Tesne pred skončením tohto výsluchu bol obhajca upovedomený o tom, že 7. decembra 2009 o 18:00 hod. bude vykonaná domová prehliadka v dome jeho rodičov vo L.. Napriek výslovnjej žiadosti obhajcu, že sa chce zúčastňovať všetkých úkonov, vyšetrovateľ začal domovú prehliadku bez prítomnosti obhajcu, ktorý sa nemohol dostaviť zo Ž. do L. do 18:05 hod. a k prehliadke sa dostavil až o 18:50 hod., čím bolo podľa obvineného zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Osobitne pritom zdôraznil, že domová prehliadka je jedným z najzákladnejších a najdôležitejších úkonov vyšetrovania a nepochybne mal právo sa tejto zúčastniť (rovnako tiež body XIIB a XIIIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Ďalšia nezákonnosť spočíva podľa dovolateľa v tom, že v priebehu prehliadky vykonal vyšetrovateľ nezákonne osobnú prehliadku jeho matky a v tom, že vyšetrovateľ vykonávajúci prehliadku neumožnil jeho obhajcovi účasť pri všetkých úkonoch prehliadky, po jej ukončení nespísal záznam a nedal ho obhajcovi podpísať.

- že jeho obhajca nebol upovedomený o obhliadke sporáka v dome svedka Y. F. a o zabezpečení ohorených kovových súčiastok. Rovnako nebol jeho obhajca upovedomený o obhliadke pri dome K. Č., kde mal byť z podnetu R. V. nájdený slzotvorný prostriedok, pričom je evidentné, že menovaný ho nenávidí a je takmer isté, že s nájdeným slzotvorným prostriedkom manipuloval. Preto považuje za mimoriadne dôležité, že tento úkon mal byť vykonaný za prítomnosti jeho obhajcu (rovnako tiež bod

XIVB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že postupom orgánov činných v trestnom konaní mu bolo znemožnené osobne a najmä prostredníctvom obhajcu odôvodniť jeho sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, o ktorej bolo navyše rozhodnuté pred uplynutím lehoty na jej podanie (bod V obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že k porušeniu práva na účinnú obhajobu došlo podľa obvineného aj postupom vyšetrovateľa, ktorý neprerušil výsluch svedka R. V., hoci ho obhajca o to požiadal z dôvodu účasti na neverejnom zasadnutí Krajského súdu v Žiline, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o jeho sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby, a postupom predsedu senátu tohto súdu, ktorý nereagoval na telefonickú žiadosť jeho obhajcu o účasť na predmetnom neverejnom zasadnutí (bod VIII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). V tejto súvislosti sa žiada dodať, že účasť obvineného alebo jeho obhajcu na neverejnom zasadnutí nadriadeného súdu o sťažnosti proti uzneseniu o väzbe nie je automatická, ale je podmienená rozhodnutím predsedu senátu (§ 302 ods. 2 Tr. por.), pričom v posudzovanej veci predseda senátu krajského súdu účasť týchto osôb na neverejnom zasadnutí neumožnil.

- že v súvislosti s nálezom paralyzujúceho spreja R. V. mu vyšetrovateľ, napriek jeho žiadosti neumožnil zúčastniť sa výsluchov svedkov a týchto vypočúvať, čím bolo porušené jeho právo obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu. Poukázal pritom na výpovede jeho kamarátov Y. L. a C. G., ktorí potvrdzujú jeho predpoklad, že ešte pred výsluchom budú ovplyvňovaní nátlakom a zastrašovaním, aby tvrdili, že sprej mu patrí (bod X obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). K tomu treba uviesť, že dovolateľovi bolo v priebehu konania pred súdom umožnené či už priamo alebo prostredníctvom obhajcu vykonať výsluch jednotlivých svedkov, resp. klásť im otázky.

- že mu vyšetrovateľ neumožnil riadne preštudovať vyšetrovací spis, pričom poukazuje na to, že sa tohto práva nevzdal, ale 28. júla 2010 pri tomto úkone vzniesol námietku zaujatosti voči ustanovenému obhajcovi a vyšetrovateľovi, pričom namieta, že zápisnica o tomto úkone je napísaná spôsobom vzbudzujúcim presvedčenie, že k preštudovaniu vyšetrovacieho spisu došlo. V dôsledku toho bol ukrátený o možnosť podať návrhy na doplnenie dokazovania (bod XIII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). K tejto námietke sa žiada dodať, že aj keby bolo toto tvrdenie dovolateľa pravdivé, čo z predloženého spisu nevyplýva, mal možnosť uplatniť návrhy na doplnenie dokazovania počas celého konania pred súdom, čím bolo jeho právo na obhajobu v plnej miere zachované.

- že po zrušení prvého rozsudku okresného súdu sa hneď na prvom pojednávaní pred senátom súdu prvého stupňa, na ktoré dostal predvolanie, dozvedel, že bude prikročené k záverečnej reči, pričom na jeho žiadosť o primeraný čas na prípravu obhajoby predsedníčka senátu (podľa dovolateľa pre jej zaujatosť) nereagovala a vyhlásila rozsudok. Vyslovil zároveň názor, že bolo povinnosťou súdu o jeho žiadosti rozhodnúť a v prípade nevyhovenia toto rozhodnutie odôvodniť, čo sa nestalo (bod XXXXI obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). K tomu je potrebné uviesť, že vzhľadom na dôvod zrušenia v poradí prvého rozsudku okresného súdu, obvinený mal a mohol predpokladať, že okresný súd rozhodne po vrátení veci na prvom hlavnom pojednávaní, osobitne keď šlo o väzobnú vec, ktorú sú súde povinné vybavovať prednostne a urýchlene. Zároveň treba zdôrazniť, že zákonnú lehotu na prípravu na hlavné pojednávanie mal obvinený (aj jeho obhajca) zachovanú, pričom dokazovanie bolo doplnené iba prečítaním aktuálneho hodnotenia obvineného, správ o jeho povesti, odpisu z registra trestov a lustrácie z informačného systému Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

- že okresný súd nevyhovel jeho žiadostiam o vylúčenie médií zo súdneho procesu, hoci pre takýto postup boli podľa neho splnené podmienky podľa § 249 ods. 3 Tr. por., lebo to vyžadoval dôležitý záujem obžalovaného, ktorým bolo zachovanie stavu súladného so spravodlivosťou, keďže aj ESĽP povedal, že ostrá mediálna kampaň je spôsobilá narušať spravodlivosť konania ovplyvňujúc verejnú mienku a sama o sebe aj súdne orgány rozhodujúce o vine obvineného (Viorel Burzo proti Rumunsku). Zároveň tvrdí, že tým, že nebolo vyhovené už jeho prvej žiadosti o vylúčenie médií, bolo porušené ustanovenie § 261 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého má predseda senátu povinnosť zabezpečiť, aby

svedok, ktorý nebol ešte vypočutý, nebol prítomný pri vypočutí obžalovaného či iných svedkov. Poukázal pritom na to, že najmä TV JOJ uverejňovala výpovede každého svedka a znalca hneď v nasledujúcom spravodajstve. Preto konštatuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c), d) Tr. por. (bod XXII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). K tomu najvyšší súd pre úplnosť dodáva, že obvinený nepreukázal, že médiá informovali o jeho trestnej veci inak, než je to v prípadoch obdobnej trestnej činnosti obvyklé a zároveň spôsobom ovplyvňujúcim či už nevypočutých svedkov alebo súdne orgány (ako tvrdí), a to osobitne so zreteľom na povinnosť sudcu nenechať sa pri výkone svojej funkcie ovplyvniť okrem iného verejnou mienkou alebo oznamovacími prostriedkami [§ 30 ods. 2 písm. c) zákona o sudcoch a príslodiach].

- že mu bol ako obhajca v priebehu konania dvakrát ustanovený JUDr. Chlapík, vo vzťahu ku ktorému vzniesol námietku pre jeho citeľne blízky vzťah k osobe H. a k poškodenému R.. V., čo sa potvrdilo, keď potom, čo prečítal vyjadrenie voči V., požiadal tento obhajca o oslobodenie od povinnosti obhajovania. Preto podľa dovolateľa postupom sudkyne najmä pri opätovnom ustanovení menovaného advokáta za obhajcu, hoci obvinený žiadal, aby nebol ustanovený on, pretože nemal z objektívnych dôvodov jeho dôveru, bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, v dôsledku čoho sú všetky dôkazy, či úkony vykonané v dobe, keď ho akože obhajoval, nezákonné a nepoužiteľné voči nemu, čím sú podľa neho dané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) Tr. por. (bod XXIII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Vo vzťahu k tejto námietke treba v prvom rade uviesť, že táto je prinajmenšom zavádzajúca. Z obsahu predloženého spisového materiálu totiž vyplýva, že obvinený v pôvodnom konaní ustanoveného obhajcu JUDr. Dušana Chlapíka namietať pre stratu dôvery (č. l. 1398) tvrdiac, že tento nepostupoval v jeho záujme, ale v záujme orgánov činných v trestnom konaní (č. l. 1534). Teda nie pre jeho údajný pomer k vyššie uvedeným osobám. Prítom z pohľadu zachovania práva na obhajobu považuje dovolací súd za podstatné, že potom čo mu bol tento obhajca opätovne ustanovený (č. l. 1548), obvinený neuplatnil voči nemu žiadne konkrétne námietky a k oslobodeniu tohto obhajcu od povinnosti obhajovať obvineného došlo až na základe oznámenia obhajcu o neprekonateľne rozdielnych názoroch na spôsob vedenia obhajoby (č. l. 1634). O účelovosti tejto námietky svedčí podľa najvyššieho súdu i fakt, že pre stratu dôvery vypovedal obvinený v pôvodnom konaní plnú moc aj obhajcovi JUDr. Tiborovi Bickovi a to s odôvodnením, že práve on zastupuje záujmy poškodených V. a Š. (č. l. 1534), pričom neskôr si ho opätovne zvolil (č. l. 1971) a tento obhajca ho napokon zastupuje aj v dovolacom konaní. V neposlednom rade nemožno prehliadnuť, že v čase, keď dovolateľa zastupoval ustanovený obhajca JUDr. Dušan Chlapík, bol vykonaný iba výsluch obvineného, ktorý v podstate odmietol vypovedať, a poškodeného R. V. (č. l. 1634 až 1645), teda pre rozhodnutie o vine a treste nepodstatné dôkazy.

- že vzorky jeho DNA a odtlačky prstov mu neboli odobraté až po vznesení obvinenia, kedy mohol uplatniť svoje právo na obhajobu, medzi ktoré patrí nielen prítomnosť obhajcu ale aj právo neprispievať k svojmu obvineniu a teda tento úkon odmietnuť (bod VB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). V tejto súvislosti upriamuje najvyšší súd pozornosť obvineného na to, že podľa § 155 ods. 3 Tr. por. je aj osoba podozrivá zo spáchania trestného činu, nielen obvinený, povinná strpieť odobratie daktyloskopických odtlačkov, ktoré vykoná policajt, a tiež odobratie vzorky na účel analýzy deoxyribonukleovej kyseliny s tým, že ak po márnej výzve odmietne dobrovoľne strpieť tieto úkony, môžu byť vykonané proti jej vôli na základe príkazu podľa odseku 4 tohto ustanovenia. Odobratím odtlačkov a biologického materiálu (slín) pred vznesením obvinenia tak žiadnym spôsobom nemohlo byť porušené právo dovolateľa na obhajobu a už vôbec nie zásadným spôsobom. Z opatrenia na č. l. 404 pritom vyplýva, že s odobratím slín na účely analýzy deoxyribonukleovej kyseliny dovolateľ súhlasil.

- že ako náhradný obhajca mu bol ustanovený p. Stopka, ktorý za ním nebol ani jedenkrát, hoci ho o to žiadal, nepodal v rámci jeho obhajoby žiadne podanie, nerešpektoval jeho nesúhlas s tým, aby ho obhajoval, na piatich úkonoch nebol vôbec, na siedmich sa nechal (proti vôli obvineného) zastúpiť z toho 24. augusta 2011 a 18. júla 2012, keď sa uskutočnili neverejné zasadnutia a 28. augusta 2012, kedy bolo záverečné verejné zasadnutie pred odvolacím súdom. Podľa obvineného je tak nepochybné, že mu menovaný obhajca neposkytol žiadnu pomoc ale poskytol mu „ustanovenie“. Tento jeho postup bol podľa obvineného dostatočným signálom na to, aby bol z iniciatívy súdu zbavený od povinnosti

obhajovania, lebo jeho obhajoba bola iluzórna, čo sa však nestalo. V tejto súvislosti dovolateľ tiež namieta, že uplatnenie náhradného obhajcu na hlavnom pojednávaní konanom 9. augusta 2011 bolo nezákonné, keďže tento inštitút môže byť použitý iba ak sa jedná už o nariadené pojednávanie a hrozí jeho zmarenie, čo v danom prípade nebolo, lebo sudkyňa o kúpeľnej liečbe obhajcu určenej na obdobie od 1. do 20. augusta 2011 vedela ešte pred nariadením pojednávania. Napokon namieta, že obhajca Stopka bol ustanovený ako obhajca aj osobe C. S. (OS Čadca 2T/92/2010), ktorý svedčil proti nemu (obvinenému) klamstvami a intrigami, o čom sa dovolateľ dozvedel až vo výkone trestu. Uvedené tak podľa neho napĺňa dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) Tr. por. (bod XXIV obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). K týmto námietkam treba uviesť, že hoci má náhradný obhajca rovnaké práva a povinnosti ako zvolený obhajca alebo ustanovený obhajca, na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí ich môže vykonávať iba v prípade neúčasti zvoleného alebo ustanoveného obhajcu (§ 42 ods. 2 Tr. por.). Pokiaľ ide o účasť substitúta náhradného obhajcu na vyššie zmienených neverejných zasadnutiach, poukazuje najvyšší súd na to, že ich predmetom bolo rozhodovanie o väzbe obvineného, ktoré stojí mimo dovolací prieskum v tejto veci. K účasti substitúta náhradného obhajcu na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu dovolací súd dodáva, že podľa zápisnice o tomto úkone obvinený jednak nežiadal, aby sa toto konalo v prítomnosti jeho zvoleného obhajcu, ktorý neúčast' na tomto úkone ospravedlnil, a zároveň ani neuplatnil žiadne námietky voči prítomnému obhajcovi. Z tohto pohľadu tak nemohlo dôjsť k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu, pričom k takémuto porušeniu nemohlo viesť ani samotné ustanovenie náhradného obhajcu a ani to, že v inom konaní mal zastupovať svedka, ktorý proti obvinenému svedčil.

- že vyjadrenia svedkov a ostatných osôb boli v zápisniciach neautenticky protokolované, pričom tvrdí, že zápisnice boli po výsluchu upravované a pozmeňované nad rámec písárskych chýb. V tejto súvislosti zároveň namieta, že nebolo vyhovené jeho žiadosti, aby sa celý priebeh konania zvukovo zaznamenával, pričom sudkyňou Pilátovou uvedený dôvod, že okresný súd nedisponuje technickými prostriedkami na nahrávanie priebehu hlavného pojednávania a verejného zasadnutia označil za klamstvo, o ktorom sa dozvedel až vo výkone trestu. Uvedené preukazuje podľa obvineného zaujatosť senátu, náhradnej sudkyne, predsedu súdu voči jeho osobe, ako aj to, že vykonávané úkony a to všetky pojednávania či zasadnutia nemožno považovať za vykonané zákonným spôsobom, lebo bol neprávom ukrátený o jeho právo autenticky zaznamenať obsah týchto úkonov. Ďalej tvrdí, že rozhodnutie o jeho žiadosti je porušením nielen jeho práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR, ale aj práva na spravodlivé súdne konanie, keďže takýto zásah, ktorého zámerom bolo udržať stav, v ktorom nemá šancu preukázať pozmeňovanie a falšovanie úradných dokumentov, je absolútne nezlučiteľný s inštitucionálnymi zárukami tohto práva. Zároveň stav, keď obvinení na iných súdoch mohli mať a mali zvukovo zaznamenávané priebehy pojednávania a zasadnutí, a on ich nemal (hoci aj z dôvodu, že Okresný súd Žilina nedisponoval takým zariadením) považuje dovolateľ za diskrimináciu na podklade miestnej príslušnosti a hrubé porušenie čl. 14 Dohovoru. O tom, že absencia povinnosti vyhotovovať zvukové záznamy pojednávania je v rozpore s právom na spravodlivý proces, svedčí aj to, že ju zákonodarca od 1. januára 2015 sám uviedol do sféry súdnictva. V tom potom vidí obvinený dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), e), g) Tr. por. (body XXVIII a XXIX obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Odhliadnuc od toho, že dovolateľ namietané upravovanie zápisníc nijak nepreukázal, k týmto jeho výhradám najvyšší súd uvádza, že povinnosť zaznamenávať priebeh hlavného pojednávania aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku bola do trestného poriadku zavedená od 1. marca 2015 (§ 61a Tr. por.). Dovtedy bolo na rozhodnutí predsedu senátu, či sa o hlavnom pojednávaní vyhotoví zápisnica diktovaním predsedom senátu, rýchlopisným záznamom alebo sa na vyhotovenie zápisnice použije iné vhodné záznamové zariadenie. Spôsob vyhotovenia zápisnice bol pritom podmienený nielen technickými, ale i personálnymi kapacitami toho-ktorého súdu potrebnými na následný prepis či už rýchlopisných alebo iných záznamov.

Za najzávažnejšie porušenie práva na obhajobu považuje dovolateľ to, že mu nebolo umožnené na vlastné náklady vykonať znalecké dokazovanie znalcami z odboru genetickej analýzy a dať preskúmať znalecký posudok vyšetrovateľa vypracovaný KEÚ PZ, keďže tento ústav im nechcel bez súhlasu vydať nespotrebované vzorky genetického materiálu, potrebné na vypracovanie takéhoto znaleckého posudku. V tejto súvislosti ďalej namieta, že bez akéhokoľvek vysvetlenia mu bol zamietnutý jeho návrh vykonať

znalecké dokazovanie na hodnovernosť výpovede svedka T. a tiež návrh zabezpečiť štandardné pracovné postupy a Príručky kvality, podľa ktorých mali znalci z KEÚ PZ vypracovať znalecké posudky z odvetvia kriminalistická biológia a genetická analýza, daktyloskopia a grafológia, čím mu bolo znemožnené overiť si správnosť vypracovaných znaleckých posudkov a že na hlavnom pojednávaní neboli pripustené tri otázky na mjr. A. (spracovateľku znaleckého posudku z odvetvia genetickej analýzy, pozn.), hoci nešlo o otázky sugestívne ani kapciózne (bod IIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Pod tento dôvod dovolania podradil obvinený aj zamietnutie jeho návrhov: na poskytnutie príloh znaleckého posudku potrebných na preskúmanie jeho záverov, na zabezpečenie údajov zo systému evidencie, z ktorého by bolo zrejmé kto, kedy, kde a ako zaistil výtery od nebohých, na zabezpečenie štandardného pracovného postupu a príručky kvality, na základe ktorých bol znalecký posudok vypracovaný, na prečítanie odborného článku „Od stopy k páchatelovi“ preukazujúceho úmyselné a neúmyselné omyly pri analýze DNA, na prečítanie faktických skutočností z odbornej publikácie „Kriminalistika PZ SR“ preukazujúcich, že spôsob zaistenia, dokumentovania a predloženia stôp na skúmanie bol nesprávny, na prečítanie uznesení a doručení, na základe ktorých bol znalecký posudok vypracovaný, preukazujúcich zlikvidovanie doručienky, z ktorej by bolo zrejmé, kedy boli výtery doručené na KEÚ PZ (body IIIB a IVB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

K týmto námietkam treba v prvom rade uviesť, že ak má súd za to, že konkrétna (pre rozhodnutie podstatná skutočnosť) je spoľahlivo dokázaná použitím určitého dôkazného prostriedku a nepovažuje za potrebné v uvedenom smere vykonať ďalšie dokazovanie, nemôže byť uvedená úvaha súdu (pri dovolaní podanom z dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por.) skúmaná v jej dôkazno-hodnotiacej podstate, keďže by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu správnosťou a úplnosťou zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (primerane uznesenie najvyššieho súdu z 29. november 2011, sp. zn. 2Tdo 49/2011). Preto, ako už bolo uvedené vyššie, nemožno za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. (pozri tiež rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011 a 14/2015). Z tohto zároveň vyplýva, že v rámci tohto, ale ani žiadneho iného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Tr. por. nemožno úspešne napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob hodnotenia dôkazu súdom, t. j. jeho vecnosť, obsahovú správnosť a dôkaznú silu.

Vychádzajúc z uvedeného je z pohľadu obvineným uplatneného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. podstatné, že okresný súd v odôvodnení rozsudku podrobne a presvedčivo odôvodnil, prečo nevyhovел jednotlivým dôkazným návrhom obvineného (str. 81 a nasl. rozsudku okresného súdu), pričom samotné neakceptovanie dôkazného návrhu tento (ale ani iný) dovolací dôvod nenapĺňa. Obvinenému pritom nemožno prisvedčiť ani v tom smere, že mu nebolo umožnené na vlastné náklady vykonať znalecké dokazovanie znalcami z odboru genetickej analýzy a dať preskúmať znalecký posudok vyšetrovateľa vypracovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru. V tejto súvislosti poukazuje najvyšší súd na to, že pre rozhodnutie podstatný dôkaz - výtery spod nechťov nebohej K. V. boli skúmaním spotrebované a teda objektívne ich nebolo možné opätovne analyzovať. Odhliadnuc od toho, dovolací súd pre úplnosť dodáva, že takúto analýzu by podľa zák. č. 417/2002 Z. z. o používaní analýzy deoxyribonukleovej kyseliny na identifikáciu osôb (ďalej len „zákon o používaní DNA“) mohla okrem povereného útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, t. j. Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ktorý podal pôvodný znalecký posudok, vykonať iba právnická alebo fyzická osoba oprávnená na znaleckú činnosť [§ 4 ods. 3 písm. b) zákona o používaní DNA]. Teda aj keby zaistené vzorky neboli skúmaním spotrebované, bolo by ich možné poskytnúť len osobe zapísanej v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky [§ 2 ods. 1 písm. a) zák. č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o znalcoch“)]. Obvineným oslovený subjekt Laborať Forenzní genetiky, spol. s r. o. (č. l. 2531 až 2534) však túto podmienku nespĺňal, pričom treba zdôrazniť, že v posudzovanej veci neboli dané podmienky pre výkon znaleckej činnosti osobou nezapísanou v zozname znalcov (§ 15 zákona o znalcoch). Uvedené platí aj vo vzťahu k analýzou deoxyribonukleovej kyseliny získaným výsledkom, ktoré sú súčasťou národnej databázy profilov deoxyribonukleovej kyseliny, na

ktorú sa vzťahuje ochrana osobných údajov (§ 7 zákona o používaní DNA). Súčasne treba uviesť, že za zásadné porušenie práva na obhajobu nemožno považovať dôsledky nesprávneho postupu pri realizácii práva obvineného na obhajobu, osobitne ak je v konaní zastúpený obhajcom.

Vyššie uvedené sa zároveň v celom rozsahu vzťahuje aj na námietky obvineného:

že pred súdom prvého stupňa boli zamietnuté jeho opodstatnené návrhy na doplnenie dokazovania: prečítaním čestného prehlásenie jeho príbuzných a sťažnosti na policajta R. a na policajtov PMJ; výsluchom policajta R. a vyšetrovateľa W.; prečítaním poznámok, ktoré na hlavnom pojednávaní používal T. T., opatrenia, ktorým mu boli odobraté vzorky DNA a odtlačky prstov, úradného záznamu o jeho predvedení a informácie, kedy bol policajt R. vo väzbe za T. T., na ktorých zamietnutie neexistoval zákonný dôvod (bod XXB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že selektívnym výberom dôkazov polícia zatajila veľké množstvo dôkazov (bod XXIIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

že odvolací súd zamietol jeho návrh na prečítanie listinného dôkazu preukazujúceho, že výpoveď svedka T. bola dohodnutá s prokurátorkou a bola nepravdivá, pričom toto subsumoval pod zamietnutie všetkých návrhov, ktoré uplatnil v odvolaní, a odkázal na odôvodnenie, na základe ktorého súd prvého stupňa nevyhovel návrhom na doplnenie dokazovania, ktoré boli uplatnené voči nemu. Takýto postup považuje dovolateľ za nezákonný, keďže tento dôkaz predložil pred odvolacím súdom prvýkrát a preto bolo podľa neho povinnosťou krajského súdu svoje rozhodnutie v rozsudku odôvodniť (bod XXXVII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). K tejto námietke sa navyše žiada dodať, že ak v odvolacom konaní navrhol obvinený vykonať dôkaz a odvolací súd, konajúc na verejnom zasadnutí, mu nemieni vyhovieť, nie je potrebné, aby návrh formálne odmietol. Z hľadiska zachovania práv obhajoby je podstatné, či sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s návrhom, resp. dôkaznou situáciou vo vzťahu k návrhom dotknutej okolnosti vysporiadal, pričom k takému vysporiadaniu môže dôjsť aj konkrétnym odkazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s jeho prípadným doplnením. V tomto smere najvyšší súd v celom rozsahu odkazuje na stranu 56 odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu.

- že bolo povinnosťou vyhovieť jeho návrhu na doplnenie dokazovania nariadením vyšetrenia jeho duševného stavu v nemocnici pre obvinených a odsúdených, ktorý by bol objektívny, k čomu však nedošlo (bod XXXV obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že bolo povinnosťou vyhovieť jeho návrhu na doplnenie dokazovania previerkou výpovede o vzniku stopy č. 45 na mieste samom a vyžiadaním ŠPP a príručky kvality, podľa ktorých bol vypracovaný znalecký posudok z odvetvia daktyloskopie (bod XXXVII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

Pokiaľ ide o dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. považuje najvyšší súd za potrebné zdôrazniť, že dovolací súd posudzuje otázku, či vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, autonómne, bez ohľadu na to, či o uplatnených námietkach bolo v pôvodnom konaní rozhodnuté alebo nie a s akým výsledkom. Vylúčenie orgánov trestného konania pritom prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia niektorého z pomerov uvedených v § 31 Tr. por. preukázaná (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 11/2009). Tento dovolací dôvod preto nebude naplnený v prípade námietok, ktoré sa týkajú údajného zaujatého prístupu orgánov činných v trestnom konaní alebo sudcov k prejednávanej veci, resp. osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por. a ktoré majú len abstraktný, resp. všeobecný charakter.

Vo vzťahu k možnému vylúčeniu sudcov treba navyše uviesť, že aj keď zákon nespája ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania konkrétnej veci iba so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale dôvodom takéhoto rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o

vylúčení sudcu predstavuje výnimku z ústavného princípu, že nikto (teda žiadna zo strán trestného konania, ktorá môže byť rozhodnutím priamo dotknutá) nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Inak povedané, sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. ktoré vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude. Pri posudzovaní (ne)zaujatosti sudcu sa pritom uplatňuje jednak subjektívny prístup, ktorý vychádza prioritne (no nie iba) z osobného presvedčenia konkrétneho sudcu, ktorého osobná nezaujatosť (nestrannosť) sa predpokladá až dovtedy, kým sa nepreukáže opak, a jednak prístup objektívny, ktorý vyplýva z požiadavky, aby spravodlivosť bola nielen vykonávaná, ale musí sa i zdať, že je vykonávaná, a ktorého cieľom je preveriť, či existujú nejaké overiteľné skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Aj pri uplatnení druhého kritéria ale platí, že pri rozhodovaní o tom, či je v konkrétnom prípade daný legitímny dôvod k obavám, že niektorý sudca nie je nestranný, môže byť stanovisko strán trestného konania, prípadne dotknutého sudcu síce dôležité, nie je ale rozhodujúce. Rozhodujúcim je to, či takáto obava môže byť považovaná za objektívne oprávnenú (primerane napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Hauschildt proti Dánsku z 24. mája 1989 a vo veci D. N. proti Švajčiarsku z 29. marca 2001). Povedané inými slovami, aj pri posudzovaní tzv. javovej stránky nestrannosti sudcu je podstatnou reálna existencia objektívnych okolností, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam, že sudca disponuje určitým - nie nezaujatým - vzťahom k veci, stranám alebo ich zástupcom. Objektívnu nestrannosť pritom nemožno chápať tak, že by snáď čokoľvek, čo môže vrhnúť hoci len tieň pochybností na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučovalo ako zaujatého. Preto aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba pristupovať k posudzovaniu tejto otázky realisticky a vyžadovať, aby sa obava z absencie nestrannosti sudcu zakladala na konkrétnych, preukázateľných a dostatočne závažných skutočnostiach.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený predovšetkým namieta, že prvou osobou, ktorá mala byť podľa neho vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania, je prokurátorka JUDr. Jana Kováčová. Dôvodom na jej vylúčenie je podľa dovolateľa jej evidentná predpojatosť, keď v reakcii na jeho podanie, ktoré doručil na Krajskú prokuratúru v Žiline z 18. marca 2010 a v ktorom jej ironicky tykal, túto skutočnosť oznámila riaditeľovi ÚVV Žilina s tým, aby bol za to disciplinárne potrestaný, čo sa aj stalo. Tým, že ho prokurátorka nechala disciplinárne potrestať, dala podľa obvineného jednoznačne najavo, že nie je nezaujatá.

Tejto námietke dovolateľa však nemožno prisvedčiť. Ak totiž prokurátorka, potom čo jej obvinený adresoval nesporne urážlivý list, tohto v súlade s § 70 ods. 1, ods. 2 Tr. por. prenechala na disciplinárne potrestanie riaditeľovi príslušného ústavu na výkon väzby, samo o sebe to nevyvoláva dôvodné pochybnosti o jej nezaujatosti pre pomer k obvinenému. V opačnom prípade by totiž každé uplatnenie poriadkového opatrenia podľa § 70 Tr. por. viedlo k vylúčeniu orgánov činných v trestnom konaní alebo sudcu.

Ďalej dovolateľ tvrdí, že dôvodný predpoklad predpojatosti je daný aj u predsedníčky senátu a to vo vzťahu k jeho obhajcovi, keďže tá napriek tomu, že jej obhajca písomne s dostatočným časovým predstihom oznámil, že v dňoch 1. až 20. augusta 2011 má objednaný liečebný pobyt v zahraničí, vytýčila termín hlavného pojednávania na 9. augusta 2011, pričom zohľadnila požiadavky všetkých členov senátu a prokurátorky na dovolenky. V tejto súvislosti poukázal obvinený tiež na to, že predsedníčka senátu bez zodpovedajúcej opory v zákone uložila obhajcovi 21. marca 2012 predložiť odôvodnenie odvolania proti rozsudku do 5 pracovných dní.

K tejto námietke dovolací súd uvádza, že pokiaľ predsedníčka senátu pri určovaní termínu hlavného pojednávania neakceptovala, hoci aj vopred zaslané ospravedlnenie obhajcu, táto skutočnosť sama o sebe nevyvoláva pochybnosti o jej nezaujatosti pre pomer k nemu, keďže išlo o väzobnú vec, ktorú bol súd povinný vybaviť prednostne a urýchlene. Z tohto pohľadu potom ani určenie poriadkovej lehoty na predloženie dôvodov odvolania nesvedčí o zaujatosti predsedníčky senátu.

V ďalšej časti citujúc vybrané pasáže odôvodnenia uznesenia o vzatí do väzby obvinený tvrdí, že tieto sú

dôkazom zaujatosti sudkyne pre prípravné konanie JUDr. Marcely Malatkej, lebo sudca, ktorý poruší prezumpciu nevinu, nemôže byť nezaujatý a rozhodovať spravodlivo. Podľa dovolateľa tak sudkyňa pre prípravné konanie bola povinná sa vylúčiť z trestného konania pre jej preukázanú zaujatosť, čo neurobila a rozhodovala o všetkých otázkach - o vzatí do väzby, predĺžení lehoty jej trvania, nariadení vyšetrenia duševného stavu, vydania príkazu na domovú prehliadku, ustanovení obhajcu, predĺžení väzby a bola tiež určená predsedom súdu aj ako náhradná sudkyňa po podaní obžaloby v dôsledku čoho sú podľa dovolateľa všetky vykonané úkony a dôkazy nezákonné. V tejto súvislosti tiež namieta, že táto sudkyňa bola ako náhradná sudkyňa aktívne činná aj v rámci konania pred súdom, v skutočnosti rozhodovala vo veci ona, čo je však nemožné preukázať (body VII, XII a XX obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

K tejto námietke obvineného najvyšší súd, vychádzajúc aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, v prvom rade uvádza, že prezumpcia nevinu zakotvená v čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ale i v základných zásadách trestného konania (§ 2 ods. 4 Tr. por.) bude spravidla porušená, ak zo súdneho rozhodnutia vyplýva, že osoba obvinená z trestného činu je vinná, hoci jej vina ešte nebola zákonným spôsobom preukázaná. Existuje totiž zásadný rozdiel medzi vyjadrením, že určitá osoba je podozrivá zo spáchania trestného činu, a jasným vyhlásením, že táto osoba trestný čin spáchala. Tieto východiská pritom treba uplatniť i pri posudzovaní nestrannosti sudcu, keďže porušenie prezumpcie nevinu je spôsobilé vyvolať dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti. Z tohto pohľadu potom treba prisvedčiť dovolateľovi v tom smere, že v odôvodnení uznesenia o vzatí do väzby opakujúce sa vyjadrenia, že „... obvinený v snahe získať finančné prostriedky sa neštítal ani v krátkom čase po sebe brutálnym spôsobom zavraždiť dve osoby, ktoré boli jeho blízkymi príbuznými... v prípade tohto trestného konania sa v snahe získať majetkový prospech neštítal ani usmrtiť dve blízke príbuzné...“, boli aj podľa najvyššieho súdu spôsobilé vzbudiť dojem, že obvinený je vinný, hoci jeho vina nebola v tom čase ešte preukázaná, a teda aj vzbudiť pochybnosť o nezaujatosti sudkyne pre prípravné konanie a to osobitne so zreteľom na použité výrazy vyjadrujúce nepriaznivý, resp. záporný postoj (neštítal sa a pod.). Pre rozhodnutie dovolacieho súdu však bolo podstatným zistenie, že JUDr. Marcela Malatková sa na dovolaní napadnutom rozhodnutí okresného súdu nepodieľala, keďže v konaní pred súdom bola iba náhradnou sudkyňou a v posudzovanej veci nenastala žiadna zo situácií predpokladaných § 246 ods. 2, ods. 3 Tr. por. Pokiaľ obvinený poukazuje v tejto súvislosti na to, že menovaná sudkyňa v prípravnom konaní rozhodovala o jeho väzbe, vydala príkaz na vyšetrenie duševného stavu a príkaz na domovú prehliadku, treba v prvom rade uviesť, že príkaz na vyšetrenie duševného stavu bol vydaný 8. decembra 2009 (č. l. 608), t. j. skôr než uznesenie o vzatí do väzby, ktorým bola porušená prezumpcia nevinu spôsobom vyvolávajúcim pochybnosti o jej nezaujatosti. Prítom v odôvodnení tohto príkazu bola prezumpcia nevinu obvineného dôsledne rešpektovaná, keď sa v jeho dôvodoch konštatuje, že „... obvinený je dôvodne podozrivý z brutálnej, chladnokrvnej vraždy dvoch blízkych príbuzných osôb, žijúcich v jeho susedstve, pri ktorých motívom jeho konania mala byť snaha získať finančné prostriedky...“. Z pohľadu ustanovenia § 32 ods. 4 veta druhá Tr. por., podľa ktorého úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu, treba navyše uviesť, že podmienky na vyšetrenie duševného stavu obvineného boli v preskúmanej veci splnené, pričom samotný príkaz nemal žiadny vplyv na obsah znaleckého posudku o duševnom stave obvineného, ktorý bol jedným z podkladov dovolaní napadnutých rozhodnutí. Ďalej poukazuje dovolací súd na to, že pri domovej prehliadke, ktorá bola realizovaná na základe príkazu vydaného menovanou sudkyňou pre prípravné konanie nebol zaistený žiaden dôkaz (č. l. 614 a 632), a že rozhodnutia o väzbe obvineného netvorí podklad rozhodnutia vo veci samej.

Na druhej strane nemožno prisvedčiť námietke dovolateľa, že senát 36T v zložení p. Pilátová, p. Tomašcová a p. Lingoš porušil v prvom rozhodnutí o jeho väzbe prezumpciu nevinu, keď v ňom nevyjadril stav podozrenia, ale konštatoval jeho vinu, keď uviedol „Je tiež nutné poukázať na konanie obvineného po spáchaní skutku, keď obvinený veľmi dômyselne a premyslene sa snažil zahľadiť stopy spáchanej trestnej činnosti.“ (bod XXI obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Obvineným citovaná veta je totiž vytrhnutá z kontextu, keď hneď za ňou nasleduje veta „Obvinený spáchanie trestnej činnosti popiera.“ A konštatovanie súdu „Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obvinený sa trestnej

činnosti mal dopustiť...“. Preto posudzujúc predmetné rozhodnutie ako celok, toto podľa názoru dovolacieho súdu v žiadnom prípade nevzbudzuje dojem, že obvinený je vinný, teda neporušuje prezumpciu nevinu a nevyvoláva takú pochybnosť o nezaujatosti menovaných sudcov, ktorá by odôvodňovala ich vylúčenie.

Opodstatnenou nie je ani námietka obvineného, že tým, že sa JUDr. Daniel Béreš, ktorý ako sudca pre prípravné konanie rozhodoval o niekoľkých návrhoch prokurátorky, pričom všetky akceptoval, vo veci žaloby na ochranu osobnosti, ktorú dovolateľ podal proti prokurátorke JUDr. Jane Kováčovej a proti predsedníčke senátu JUDr. Zuzane Pilátovej, vyjadril, že sa cíti zaujatý pre jeho pomer k odporcom v prvom a druhom rade, zároveň preukázal, že bol zaujatý aj v trestnom konaní, no napriek tomu v ňom bol aktívne činný a vydal príkazy, na ktorých základe boli získané dôkazy proti nemu (body XVI a XVB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Je totiž potrebné dôsledne rozlišovať medzi tým, keď sudca rozhoduje v trestnom konaní o návrhu prokurátora, ktorý v tomto konaní zastupuje štát (§ 2 ods. 5 Tr. por.), kedy tzv. profesijné priateľstvo samo o sebe vylúčenie sudcu neodôvodňuje, a situáciou, v ktorej rozhoduje o civilnej žalobe proti osobe prokurátora, kedy má priamo rozhodnúť o jeho individuálnych právach a povinnostiach ako účastníka konania. Uvedené sa v celom rozsahu vzťahuje aj na námietku adresovanú voči JUDr. Štefanovi Tomášovi (bod XXXX obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.), ktorý navyše rozhodoval iba o väzbe obvineného, ktorá však nie predmetom tohto dovolacieho konania.

Vo svetle už uvedeného dostatočne konkrétny, preukázateľný a závažný dôvod na vylúčenie vyšetrovateľa, prokurátorky, sudcov pre prípravné konanie a predsedov senátov, ktorí boli v tejto veci činní, nepredstavujú ani námietky obvineného:

- spočívajúce v jeho nepodložených tvrdeniach o: A) porušení prezumpcie nevinu v štádiu, keď ešte nebol ani len obvinený; B) neoprávnenom nasadení PPÚ voči nemu a jeho rodičom, lebo neboli splnené ani len ustanovenia nariadenia prezidenta PZ č. 10/2009; C) neoprávnenom násilnom predvedení na políciu, lebo neboli osobami obvinenými či svedkami, ktorí by sa nedostavili na predvolaný úkon, keďže iba tie môžu byť v súlade s § 17b zák. č. 171/1993 Zb., ktorý odkazuje na § 120 ods. 3 a § 128 Tr. por. predvedené a ani nebol voči nim vydaný žiaden súhlas prokurátora na zadržanie, či príkaz súdu na zatknutie; D) neoprávnenom násilnom vstupe do ich domu, lebo neboli splnené vyššie uvedené podmienky; E) nedodržaní procesných podmienok o takomto zásahu, lebo nebola vyhotovená žiadna zápisnica s obsahom zákonných náležitostí, napr. uvedením nezúčastnenej osoby; F) neoprávnenom spôsobení majetkovej škody, fyzického a psychického utrpenia vzhľadom na uvedené skutočnosti; G) neoprávnenom obmedzovaní osobnej slobody vzhľadom na uvedené skutočnosti; H) neoprávnenom nainštalovaní odpočúvacieho zariadenia v dome v čase ich vyvečenia, čo podľa dovolateľa preukazuje zaujatosť všetkých zainteresovaných osôb, ktoré sa charakterizujú ako orgán činný v trestnom konaní (bod III obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že porušenie prezumpcie nevinu dokumentuje aj zápisnica o zadržaní, návrh na vzatie do väzby a vyjadrenie k jeho žiadosti o prepustenie z väzby, v ktorých boli sofistikovane zakomponované výroky, ktorými policajti prekročili mieru svojho oprávnenia (bod XXXII obvineným doplnených dôvodov dovolania).

- že jeho vec bola pridelená vyšetrovateľovi Novýsedlákovovi „sekundárne“ (bod IV obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- voči postupu vyšetrovateľa, ktorý mu pri jeho výsluchu 17. júna 2010 v čase, kedy nebol prítomný jeho obhajca, naznačil ťaživú situáciu úplnými klamstvami o dohode o vine a treste v nádeji, že v dôsledku jeho nízkeho veku a psychického tlaku sa prizná ku skutku, ktorý nespáchal, pričom intenzita podlosti, ktorá z takéhoto konania vyplýva, svedčí o zaujatosti vyšetrovateľa (bod XI obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- voči vyšetrovateľovi pre jeho bližšie nešpecifikovaný kamarátsky vzťah k jednej osobe so statusom

„poškodený“, vďaka čomu tieto osoby neboli podrobené odberu porovnávacích vzoriek DNA za účelom ich stotožnenia so stopami z miesta činu, a ku znalkyni, ktorá vyšetrovala jeho duševný stav a ktorú pribral do konania preto, že bola jeho kamarátkou, pričom poukazuje na to, že o jeho námietke zaujatosti voči vyšetrovateľovi, ktorú podal na pošte 27. júla 2010, nebolo rozhodnuté tak, aby mohol podať sťažnosť, o ktorej by rozhodoval jeho nadriadený (bod XIV obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- voči spôsobu, akým boli čítané listinné dôkazy na hlavnom pojednávaní 9. augusta 2011, na ktorom ho proti jeho vôli zastupoval náhradný obhajca Stupka, pričom tvrdí, že bol sfaľovaný spisový prehľad a do spisu boli doložené rovnopisy predmetných listín, hoci pôvodne tam boli iba vo forme elektronického opisu (bod XXVI obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že skutočnosti, ktoré uplatnil v námietke zaujatosti voči sudkyňi Pilátovej 28. júna 2012, keď senát súdu prvého stupňa rozhodoval o vine druhýkrát, nemožno považovať za procesný postup súdu, za ktorý ho označila a rozhodla pohodlným spôsobom na základe inštrukcie Krajského súdu v Žiline podľa § 32 ods. 6 Tr. por., kedy stačí iba vyhotoviť oznámenie, že sa o nej nekoná (bod XXVII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.), pričom vyslovil názor, že i keď sa jednalo o procesný postup okresného súdu, tak ten bol dôsledkom zaujatosti sudkyne Pilátovej a preto bola povinná sa vylúčiť (bod XXV obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

že na str. 78 rozsudku z 28. júna 2012 ho senát okresného súdu obvinil, že sa dopustil trestného činu krivej výpovede ako návodca a to vo vzťahu k svedkovi L. H., ktorý uplatnil svoje právo nevypovedať, hoci nikdy nebol za taký čin ani len stíhaný a už vôbec nie odsúdený (bod XXXVI obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

že o jeho námietke voči všetkým sudcom Krajského súdu v Žiline, ktorú vzniesol z dôvodu, že tento súd zrušil rozsudok, ktorým bol jeho spoluväzeň C. S., ktorý chcel len pár dní po umiestnení na celu svedčiť v jeho (obvineného) veci, odsúdený na sedem rokov, v dôsledku čoho sa rozhodol, že svedčiť nebude, pričom podľa dovolateľa dôvodom zrušenia rozsudku bola snaha presvedčiť svedka, že ešte má význam klamať, rozhodol senát odvolacieho súdu podľa § 32 ods. 6 Tr. por. Tento postup bol podľa dovolateľa nezákonný, pretože o takej námietke musí rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky, keďže je zároveň návrhom na odňatie veci súdu a to či námietka bola relevantná alebo nie prislúchalo posúdiť iba Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Preto rozsudok odvolacieho súdu z 28. augusta 2012 trpí podľa obvineného vadou, ktorá je dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. (bod XXXVIII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Na tomto mieste sa žiada zopakovať, že dovolací súd posudzuje otázku, či vo veci konal alebo rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, autonómne, bez ohľadu na to, či o uplatnených námietkach bolo v pôvodnom konaní rozhodnuté alebo nie a s akým výsledkom. Z tohto pohľadu je potom irelevantné, ako s námietkou zaujatosti smerujúcou voči všetkým sudcom krajského súdu konajúci senát procesne naložil, podstatné je to, že táto neobsahovala skutočnosti odôvodňujúce vylúčenie vo veci činných sudcov.

že sudcom odvolacieho súdu bol JUDr. Pavol Polka, ktorý bol podľa dovolateľa vylúčený pre jeho blízky pomer k osobe T. H., ktorý bol podľa jeho (nijak nepodložených) informácií kamarátom s nebohrou K. Č., ako aj jej exmanželom R. V. (bod XXVII B obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

Napokon v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. spochybňuje obvinený aj spôsob pridelenia veci senátu 36T, ktorého predsedníčkou bola JUDr. Pilátová, ktorý považuje za účelový a veľmi rafinovaný, lebo môže spočiatku vzbudzovať dojem, že bolo transparentný. Pritom tvrdí, že v čase podania obžaloby bol nastavený pomer na pridelenie do senátu 36T najvyššie spomedzi ostatných (bod XVII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Ďalej namieta „ad hoc“ spôsob určenia prísediacich sudcov v jeho trestnej veci, keď týchto zo 7 prísediacich vybrala predsedníčka senátu. Namieta preto porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, lebo súd rozhodujúci o trestnom obvinení jeho osoby na prvom stupni nebol zriadený zákonom a už vôbec nebol nestranný a nezaujatý, čím bol podľa dovolateľa uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b),

e) Tr. por. Zdôraznil pritom, že dôkazy o tejto okolnosti si zadovážil až vo výkone trestu, preto nebola táto okolnosť uplatnená v pôvodnom konaní (bod XVIII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Zároveň namieta, že prísediaca sudkyňa Tomašcová bola do senátu 36T špeciálne pridelená s jediným cieľom rozhodovať proti nemu, keďže v čase, keď došlo k jeho odsúdeniu odvolacím súdom už bola pridelená do iného senátu (bod XIX obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

K týmto námietkam dovolateľa najvyšší súd najprv uvádza, že v prípade ich preukázania by tieto zodpovedali iba dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. - súd rozhodol v nezákonnom zložení, a nie aj dovolaciemu dôvodu podľa písm. e) tohto ustanovenia. Na základe predloženého spisu však dovolací súd zistil, že predmetná vec bola pridelená senátu 36T, ktorého predsedníčkou bola v tom čase JUDr. Zuzana Pilátová, náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, keďže zohľadniac aj obvineným namietaný pomer nápadu, bola pridelená medzi deväť senátov (§ 51 ods. 1, ods. 2 zákona o súdoch). Následne predsedníčka senátu v súlade s rozvrhom práce okresného súdu na rok 2010 výberom zo zoznamu prísediacich pre tento senát určila ako členov senátu Petra Lingeša a Darinu Tomašcovú.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., aj v prípade tohto dovolacieho dôvodu platí, že ho nenapĺňa akákoľvek chyba v procesnom postupe orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu. Musí ísť totiž o také porušenie zákona pri získaní, resp. vykonaní pre rozhodnutie podstatného dôkazu, v dôsledku ktorého sa takýto dôkaz stáva procesne nepoužiteľným. Rovnako platí, že dovolanie opierajúce sa o tento dovolací dôvod bude (môže byť) dôvodné iba vtedy, ak dovolateľom namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona by mohlo viesť k zmene napadnutého rozhodnutia, pričom ani v rámci tohto dôvodu nemôže obvinený úspešne napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob jeho hodnotenia súdom, t. j. jeho vecnosť, obsahovú správnosť a dôkaznú silu. Nesprávne hodnotenie dôkazu totiž možno zásadne napraviť iba v odvolacom konaní. V dovolacom konaní tak môže urobiť len minister spravodlivosti, ak sú splnené aj ďalšie zákonné podmienky uvedené v § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Za najzávažnejšie pochybenie napĺňajúce dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. považuje dovolateľ, okrem výhrad uvedených k dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., keď súd akceptoval dôkazy, ktoré neboli v prípravnom konaní vykonané zákonným spôsobom, a napriek tomu ich vykonal, konkrétne skúmanie výsledkov analýzy DNA získanej výtermi spod nechťov K. V. Poukazuje pritom na to, že podľa uznesenia vyšetrovateľa z 3. decembra 2009 pod sp. zn. KRP-116/OVK-ZA-2009 odovzdané vzorky, teda výtery spod nechťov poškodenej K. Č. a K. V.Č. boli zaistené pri pitve. Podľa znaleckého posudku č. 69/2009 z 25. marca 2010 však takéto vzorky zaistené neboli. Aj keď MUDr. Jaroslav Ivan na hlavnom pojednávaní 11. februára 2011 uviedol, že výtery spod nechťov robí kriminalistický technik, nie je nikde záznam, kedy a kto uvedené výtery urobil. Podľa dovolateľa sa tu otvára veľmi závažná otázka a to ako a kým boli zabezpečené vzorky, ktoré boli následne predložené na skúmanie KEÚ PZ a použité pri spracovaní znaleckého posudku, keďže na ich základe bol uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu.

K tejto námietke najvyšší súd uvádza, že znalec z odvetvia súdneho lekárstva na hlavnom pojednávaní okrem iného uviedol, že výtery spod nechťov obetí zaistil kriminalistický technik, pričom z výpovede spracovateľky posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, odvetvie kriminalistická biológia a genetická analýza vyplýva, že všetky stopy, včítane porovnávacieho materiálu boli tomuto ústavu predložené predpísaným spôsobom - riadne zabalené a identifikované. Napriek absencii osobitného písomného záznamu tak niet pochyb o tom, kedy a kým boli predmetné výtery spod nechťov zaistené. Zároveň treba zdôrazniť, že nešlo o odber vzorky deoxyribonukleovej kyseliny z tela mŕtvych, ale o zaistenie stôp - výterov spod nechťov.

Pokiaľ obvinený namieta, že jednotliví spracovatelia posudkov podaných Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru nezložili pred výsluchom sľub znalca (rovnako tiež body VIB a VIIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.), treba uviesť, že toto tvrdenie sa netýka

spracovateľov pre rozhodnutie podstatných posudkov z odvetvia kriminalistickej biológie a genetickej analýzy a daktyloskopie, ktorí sľub znalca pred ich výsluchom v prípravnom konaní zložili (č. l. 311 a 317). Takéto zloženie sľubu je pritom účinné pre celé konanie. Navyše si najvyšší súd osvojil argumentáciu, ktorú v tomto smere uplatnil už odvolací súd (str. 46 a nasl. rozsudku krajského súdu).

Oporu v predložennom spisovom materiály nemá ani tvrdenie obvineného, že svedkovia R. V., R. Š., st., R. Š., ml. a Y. V. nezložili prisahu (bod XXX obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.), pričom v podrobnostiach poukazuje dovolací súd na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu (strana 49), s ktorým sa plne stotožnil. Rovnako správne sa vysporiadal odvolací súd aj s námietskou obvineného, ktorú následne uplatnil aj v rámci dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a síce, že zápisnice o výpovediach svedkov Y. F., Y. L., Y. V. a Y. Z. boli prečítané na základe ich tvrdení „neviem“ a „nepamätám“, čo považuje za nezákonné, lebo takéto tvrdenie nie je rozporom v zmysle § 264 ods. 1 Tr. por. a súd je podľa jeho názoru povinný rešpektovať aj skutočnosť, že si svedok nepamätá (bod XXXIII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Aj najvyšší súd zastáva názor, že ak svedok na hlavnom pojednávaní uvedie, že si na okolnosti, o ktorých má vypovedať nepamätá, hoci v prípravnom konaní o nich vypovedal, ide o rozpor v zmysle § 264 Tr. por., keďže jeho aktuálna (na hlavnom pojednávaní urobená) výpoveď a jeho skoršia výpoveď sú obsahovo odlišné. Pokiaľ dovolať v tomto smere namieta, že výsluch svedka Y. F., ktorý nebol neopakovateľný ani neodkladný, bol vykonávaný súbežne s iným úkonom - domovou prehliadkou, pri ktorej bol prítomný jeho obhajca, ktorý bol o výsluchu svedka upovedomený v jej priebehu bez toho, aby mu bolo povedané, o ktorého svedka ide a ktorý vyšetrovateľ bude úkon vykonávať (body XXXIV a XIVB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.), najvyšší súd dodáva, že obvinený mal v konaní pred súdom možnosť (priamo aj prostredníctvom obhajcu) klásť tomuto svedkovi otázky i vo vzťahu k jeho skoršej výpovedi, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná, a spochybniť tak jeho hodnovernosť.

Charakter námietok, ktorými obvinený iba polemizuje - z veľkej časti len na základe nepodložených tvrdení - s tým, ako súdy hodnotili vykonané dôkazy a to v snahe spochybniť ich dôkaznú silu, ktoré však - ako už bolo uvedené vyššie - nezodpovedajú dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., ale ani inému obvineným použiteľnému dôvodu, majú námietky, s ktorými sa v napadnutých rozhodnutiach náležite vysporiadali už súdy oboch stupňov, konkrétne:

- že svedok T. T. (spoluväzeň, ktorý za prepustenie vypovedal v jeho neprospech) mal na svoju výpoveď pripravené poznámky, z ktorých čítal a ktoré boli zaistené až na naliehanie jeho obhajcu, pričom dôvodom úmyselného prehliadania čítania poznámok bolo podľa obvineného to, aby sa tým neznižila „dôveryhodnosť“ svedka (bod XXXV obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že podklady, na základe ktorých bol vypracovaný znalecký posudok na č. l. 1035 - 1045 (z odvetvia chirurgie a traumatológie, pozn.) boli získané nezákonne, keďže fotografie jeho poranení boli vyhotovené potom, čo ho policajt R. aj s kolegom zbili, pričom na ich vyhotovenie nedal žiaden súhlas a ani neboli splnené zákonné podmienky podľa § 20a zák. č. 171/1993 Zb. a nebol ani vydaný príkaz sudcu v zmysle § 114 ods. 1, 2 Tr. por. (bod XXXXII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). K tejto námietke najvyšší súd pre úplnosť dodáva, že podľa § 155 ods. 1 Tr. por. ak treba zistiť, či sú na tele stopy alebo následky trestného činu, je každý povinný podrobiť sa prehliadke tela. Z opatrenia na č. l. 404 pritom vyplýva, že obvinený s prehliadkou jeho tela, ktorej výsledok bol zaznamenaný fotograficky, súhlasil. Postup podľa § 114 Tr. por. nebol v tomto prípade vôbec namieste, keďže tento sa uplatní iba pri utajenom zabezpečovaní informácií vyhotovením obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov (§ 10 ods. 21 Tr. por.)

- že znalec (z odvetvia chirurgie a traumatológie, pozn.) bol pribratý zaujatým vyšetrovateľom; že sám znalec bol kamarátom vyšetrovateľa a vyriekol výroky, ktorými porušil prezumpciu nevinu a vyslovil názor o jeho vine; že znalecký posudok bol vypracovaný z nezákonných výpovedí svedkov Y. F., Y. L., z nepoužiteľnej výpovede T. Z. zadováženej pred vznesením obvinenia a z fotografií, ktoré boli počítačovo upravené (bod XXXXII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.); že výpoveď znalca obhajoby, ktorý vypovedal v češtine, bola v zápisnici prepísaná do slovenského jazyka (bod

XXXXIII obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- spochybňujúce zákonnosť znaleckého posudku na č. l. 1129 - 1170 (z odvetvia psychiatrie, pozn.) z dôvodu, že: A) bol vypracovaný na základe podnetov osôb, ktoré mali byť vylúčené (vyšetrovateľ, ktorý v návrhu porušil prezumpciu neviny a sudkyne pre prípravné konanie, ktorá vydala príkaz na vyšetrenie jeho duševného stavu a ktorej zaujatosť namieta); B) psychologičku p. Doničovú pribral vyšetrovateľ, ktorý je voči jeho osobe zaujatý; C) znalecký posudok vypracovala znalkyňa Doničová, ktorá je kamarátkou vyšetrovateľa, posudok bol vypracovaný z nepoužiteľných podkladov a to jeho výpovede a výpovedi svedkov, ktoré boli zadovážené pred vznesením obvinenia (T.. Z., C.. Z., Y. L., R.. V.) a pred začatím trestného stíhania vo veci K. Č. (T.. Z., R.. Š.); E) výpovede Y. F. a Y. L. sú nezákonné aj z iných hľadísk namietaných v dovolaní; F) znalkyne porušili prezumpciu neviny, keď uviedli, že sa jednalo o dopredu pripravované konanie; G) je neúplný, keď neobsahuje prílohy potrebné na jeho preskúmanie; H) je vypracovaný z nezákonne získaných dôkazov a to z jeho výsluchu a vyšetrenia, ktoré vykonal znalkyne, pričom jeho obhajca nebol o týchto úkonoch vyšetrovateľom upovedomený, hoci sa jednalo o úkony, ktorých výsledok bol použitý ako dôkaz proti nemu; I) závery znaleckého posudku psychologicky sú nepoužiteľné, lebo jej nedal súhlas na zbavenie mlčanlivosti a tejto nebola zbavená ani predsedníctvom Slovenskej komory psychológov (bod XXXXIV obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- spochybňujúce zákonnosť znaleckého posudku na č. l. 493 - 503 (odvetvie daktyloskopia, pozn.) z dôvodu, že: A) je vypracovaný na základe nezákonne získaných porovnávacích odtlačkov jeho osoby, ktoré mu boli odobraté pod hrozbou neoprávneného donútenia, ako aj v dôsledku toho, že nebol žiadnou osobou, ktorej mohli byť odobraté podľa § 20a zák. č. 171/1993 Zb.; B) počas ich odberu nebol v postavení podozrivého, ktorý by bol poučený o jeho právach; C) je vypracovaný na základe porovnávacích odtlačkov, ktoré boli zadovážené ešte pred začatím trestného stíhania vo veci K. Č.; D) je vypracovaný na základe nezákonne predloženého odtlačku ako stopy č. 45, ktorý bol na KEÚ PZ zaslaný na CD nosiči; E) neobsahuje potrebné prílohy na preskúmanie jeho správnosti (bod XXXXVI obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- spochybňujúce zákonnosť znaleckého posudku týkajúceho sa analýzy DNA a to z dôvodu, že: A) je založený na nezákonne získaných porovnávacích vzorkách DNA jeho osoby, ktoré mu boli odobraté proti jeho vôli pod neoprávnenou hrozbou použitia donucovacích prostriedkov, pričom zopakoval, že nebol žiadnou z osôb striktné uvedených v § 20a zák. č. 171/1993 Zb., ale bol osobou podávajúcou vysvetlenie a potom osobou v postavení svedka, nebol poučený ako podozrivý ale ako svedok, čo má za následok nepoužiteľnosť úkonu ako dôkazu; B) je založený na nezákonne získaných vzorkách DNA a to výterov spod nechťov údajne od nebohých osôb K. Č. a K. V., keďže neexistuje žiadna zápisnica o tomto úkone; C) uvedené vzorky boli zaistené neoprávnenou osobou a to policajtom - kriminalistickým technikom, pričom nariadenie ministra vnútra č. 45/2003 ustanovuje, že odoberanie vzoriek DNA od mŕtvych osôb môže vykonávať iba zdravotnícky pracovník [čl. 3 ods. 4 písm. b)]; D) neexistuje sprievodný list k uvedeným vzorkám v zmysle uvedeného nariadenia, z ktorého by bolo zrejmé kedy, kde, kto ich zaistil a kedy boli doručené na KEÚ PZ; E) celé skúmanie a vypracovanie znaleckého posudku vykonala osoba, ktorá nesmela, lebo bola činná v tejto veci ako policajka expertka na obhliadke miesta činu v dome nebohých, kde s ďalšou expertkou vyhľadávali, zaistovali, označovali a balili stopy a to v čase, kedy nebola pribratá za znalca, pričom poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2007, sp. zn. 2Tdo/37/2007; F) neobsahuje zákonom určené prílohy potrebné na preskúmanie správnosti záverov; G) neobsahuje príslušné tabuľky, resp. dôkaz, že analýza DNA bola vykonaná najmenej v ôsmich polymorfných systémoch (bod IB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že výpovede svedka Y. L. - jeho kamaráta boli dôsledkom sofistikovaného ovplyvňovania pred výsluchmi tak, aby to vyzeralo v poriadku a všetky výpovede z prípravného konania sú výsledkom zaobchádzania s (týmto) svedkom dieťaťom, ktoré bolo v rozpore s čl. 3 Európskeho dohovoru. Prítom poukazuje na to, že na základe týchto tvrdení boli voči nemu a ostatným kamarátom vedené trestné stíhania, ktoré boli zastavené z dôvodu, že sa skutkov nedopustili. Účelom týchto vykonávaných

případov ho bolo psychicky zničiť a vydierať nimi jeho kamarátov L. a V.V., aby tvrdili klamstvá proti nemu (bod XXXI obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že súd vykonal dokazovanie prečítaním zápisnice z obhliadky na č. l. 669 - 673 a na č. l. 680 - 682, fotodokumentáciu obhliadky vozidla na č. l. 1006 - 1019 a fotodokumentáciu obhliadky domu na č. l. 703 - 830, pričom obžaloba ani obhajoba ich nenavrhlí vykonať a ani nedali súhlas na ich vykonanie (bod IXB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že v rozpore s § 268 ods. 2 Tr. por. bol na hlavnom pojednávaní 27. januára 2012 prečítaný znalecký posudok na č. l. 100 - 124, keďže znalec nebol pred jeho podaním poučený podľa § 144 ods. 1 Tr. por. (bod XB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

Napokon pre rozhodnutie podstatných dôkazov sa netýkajú a teda už z tohto dôvodu neopodstatnenými sú námietky dovolateľa:

- spochybňujúce zákonnosť získania kaseru, ktorý bol zaistený pri obhliadke miesta činu 26. apríla 2010 z dôvodu, že: A) obhajca nebol o tomto úkone vôbec upovedomený; B) neboli dodržané procesné ustanovenia trestného poriadku, napr. nebola pribratá nezúčastnená osoba, čím došlo podľa obvineného aj k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (bod XVIIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.),

- spochybňujúce zákonnosť zaistenia obhorených vecí u Y. F. 10. decembra 2009, ktoré boli podrobené znaleckému skúmaniu z dôvodu, že: A) obhajca nebol o tomto úkone zámerne upovedomený; B) veci boli zaistené podľa nepríslušného zákona a to zákona o PZ, pričom sa malo konať podľa Trestného poriadku; C) úradný záznam a potvrdenie boli súdom vykonané ako dôkazy a súdy o ne opreli rozsudky, čo je neprípustné, keďže takéto záznamy sú nepoužiteľné; D) úkon vykonali výlučne príslušníci kriminálnej polície, ktorí neboli vyšetrovateľom, v dôsledku čoho je dôkaz nepoužiteľný, rovnako ako aj dôkazy odvodené (bod XVIIIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- spochybňujúce zákonnosť získania lístka zaisteného ako stopa č. 1, pretože: 1) k jeho napísaniu bol nezákonne donútený; 2) bol zaistený na základe súdneho príkazu, ktorý vydal zaujatý sudca; 3) bol zaistený pri domovej prehliadke, o ktorej začatí neupovedomili včas obhajcu; 4) nebol pred súdom vykonaný prečítaním; 5) a z tohto dôvodu sú nezákonné aj dôkazy z neho dovodené - znalecký posudok a výpoveď expertky; 6) bol zo spisu zlikvidovaný; 7) odvolací súd nevyhovel jeho návrhu, aby ho prečítal (bod XIXB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- týkajúce sa predloženie sfaľovaného dôkazu - fotografie hodínok nebohej K. V.X.R., na ktorých bol podľa obvineného počítačom upravený čas na 03:50 hod., pričom mu neboli poskytnuté originály fotografií pre potreby ich znaleckého skúmania v Českej republike (bod XXIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.), a že odborné vyjadrenie hodinára Y. V. nebolo v rozpore s § 141 ods. 2 Tr. por. vyžiadané formou opatrenia. (bod XIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

- že rozsudky sa opierajú aj o dôkazy, ktoré obžaloba navrhla vykonať, no súd ich nevykonala, konkrétne poukazuje na stopu č. 1-lístok (bod VIIIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.).

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. najvyšší súd v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou uvádza, že dovolací súd nemôže na podklade dovolania obvineného posudzovať úplnosť skutkových zistení a nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy. Výslovne to vyplýva z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por., podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže dovolací súd skúmať a meniť. Preto dovolacie námietky obvineného spochybňujúce správnosť skutkových zistení alebo vyjadrujúce nesúhlas s tým, ako súdy prvého a druhého stupňa hodnotili vykonané dôkazy, nemôžu zakladať žiaden dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 Tr. por. Z toho zároveň vyplýva, že východiskom pre zistenie obvineným uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je opis skutku, ako bol

ustálený v príslušnom výroku, t. j. v tzv. skutkovej vete napadnutého rozhodnutia vo veci. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie skutku, ktorý v skutkovej vete rozhodnutia ustálili sudy prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť [pozri stanovisko najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 3/2011].

Charakter skutkových námietok, ktoré stoja mimo obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (ale aj akýkoľvek iný ním použiteľný dôvod dovolania) majú tvrdenia obvineného, že žiadnym dôkazom nebolo preukázané, že sa mal skutku dopustiť z osobitného motívu a v úmysle získať majetkový prospech (bod XXVB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Z pohľadu dovolacieho súdu sú pritom podstatné skutkové zistenia okresného súdu, ktoré si osvojil krajský súd a ktoré nemožno v tomto konaní skúmať a meniť, podľa ktorých K. Č. usmrtil obvinený z dôvodu získania majetkového prospechu [§ 145 ods. 2 písm. d) Tr. zák.] a K. V. v úmysle zakryť trestný čin vraždy K. Č. [§ 145 ods. 2 písm. d) Tr. zák. v spojení s § 140 písm. c) Tr. zák.]. Súbežné naplnenie oboch týchto znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu vraždy pritom nie je vylúčené.

Mylným je tiež tvrdenie obvineného, že použitie § 138 písm. c) Tr. zák. bolo nezákonné, lebo táto okolnosť (spáchanie činu surovým alebo trýznivým spôsobom, pozn.) je obsiahnutá už v základnej skutkovej podstate trestného činu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák. (bod XXVB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). K tomu treba uviesť, že spôsob usmrtenia K. Č. mnohonásobnými údermi tupým predmetom a nožom do oblasti hlavy, tváre, krku a hrudníka silnou intenzitou a prudkosťou, čím jej obvinený spôsobil vpáčené zlomeniny kostí tváre a spodiny lebečnej, prekrvácanie mäkkých pokrývok lebečných a pleny mozgu a hlboko prenikajúce bodné rany tváre, krku a 11 bodných rán hrudníka, poranenie srdca, pľúc a hrudnej srdcovnice s následným zakrvácaním do pohrudničných dutín a osrdcovníka, a spôsob usmrtenia K. V., ktorú v stave bezvedomia vyvolanom predchádzajúcim hrdúsením ponoril v motorovom vozidle do vodného kanála, v ktorom sa utopila, sa vymyká bežne sa vyskytujúcim spôsobom usmrtenia a zodpovedá surovému a trýznivému spôsobu spáchania tohto trestného činu podľa § 138 písm. c) Tr. zák.

Na druhej strane z popisu skutku, ako bol v pôvodnom konaní ustálený, nevyplýva, že obvinený konal s vopred uváženou pohnútkou. Nemožno preto prisvedčiť jeho námietke, že vzhľadom na spôsob spáchania trestného činu vo vzťahu k K. Č., ktorého sa podľa neho nedopustil, je zrejmé, že sa jednalo o plánovaný a pripravovaný skutok a teda mal byť právne posúdený ako trestný čin úkladnej vraždy, čo zároveň zakladalo príslušnosť špecializovaného trestného súdu (bod XXIVB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). Navyše treba uviesť, že dovolanie bolo podané iba v prospech obvineného a takto uplatnený dovolací dôvod by bol v jeho neprospech (§ 385 ods. 2 Tr. por.). Posledne uvedené sa napokon vzťahuje aj na námietku obvineného, že skutok nebol zároveň kvalifikovaný ako trestný čin krádeže, porušovania domovej slobody a neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla (bod XXVIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.), pričom v posudzovanej veci bol súbeh týchto trestných činov s trestným činom vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), d), e) Tr. zák. vylúčený z dôvodu tzv. faktickej konzumpcie.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. namieta obvinený aj uloženie doživotného trestu, keďže podmienky na jeho uloženie neboli podľa neho splnené a navyše je založený na nezákonnom dôkaze, znaleckom posudku o vyšetrení jeho duševného stavu (bod XXVIB obvineným doplnených dôvodov dovolania, pozn.). S otázkou zákonnosti znaleckého posudku o duševnom stave obvineného sa najvyšší súd vysporiadal už v predchádzajúcich častiach odôvodnenia tohto rozhodnutia a pokiaľ ide o splnenie podmienok na uloženie trestu odňatia slobody na doživotie podľa § 47 ods. 1 Tr. zák., poukazuje najvyšší súd na vyčerpávajúce odôvodnenie prvostupňového rozsudku, ktoré je doplnené odvolacím súdom.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie obvineného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.